

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499 95 07
@overijssel.nl
Zaaknummer 5607931

Ter Steege Bouw Vastgoed Hardenberg B.V.
De heer [REDACTED]
Postbus 22
7770 AA HARDENBERG

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
21.02.2020	2019/0410863	3	20 november 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten

Geachte heer [REDACTED],

De heer Van Proosdij van het adviesbureau GRAS Advies B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 20 november 2019² ontvangen. Op 13 januari 2020 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van het waterschapsgebouw aan de Karel Doormanlaan 64 in Hardenberg. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van het waterschapsgebouw aan de Karel Doormanlaan 64 in Hardenberg.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het (opzettelijk) verstoren van deze soort te voorkomen en daarmee overtreedt u niet verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming

Deze ontheffing treedt in werking op de dag van verzending en is geldig tot en met 1 december 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- De aanvraag van 20 november 2019 en het bijbehorende stuk te weten 'Projectplan Wet natuurbescherming gewone dwergvleermuis'⁵.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0362086

³ Op basis van art. 3.8, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁵ Haan, de L.J. (2020). Projectplan Wet natuurbescherming Gewone dwergvleermuis; Karel Doormanlaan Hardenberg. Projectcode TSG00219, Definitief V2, 10-01-2020. DAGnl en GRAS Advies, Almelo.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.
De verschuldigde leges zijn:

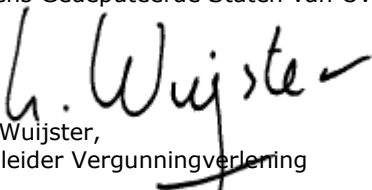
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 2.948,00
Totaal leges		€ 2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 0 [REDACTED] [REDACTED] Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-004514 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften bij het besluit
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Projectplan

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Hardenberg;
- GRAS Advies B.V., Bedrijvenpark Twente 412 7602 KM Almelo.

⁶ Belastingverordening Overijssel
(https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html)

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherffing – soortenbescherffing, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2019/0410863). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁷, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2019/0410863).
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Gewone dwergvleermuis

5. Het ongeschikt maken en slopen van de bebouwing met zomerverblijfplaatsen (tevens potentiële winterverblijfplaatsen voor enkele exemplaren) van de gewone dwergvleermuis, voert u uit in een minst kwetsbare periode van deze soort. Uitgaande van de aanwezige verblijfplaatsen betreft het de perioden half april tot half mei en september tot half oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch

---

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherffing, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherffing en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherffing Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherffing.

deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen dienen beschreven en onderbouwd te worden in het logboek.

6. De verblijfplaatsen in het te slopen gebouw maakt u ten minste vijf dagen voor de aanvang van de sloopwerkzaamheden ongeschikt, in een (in voorschrift 5 genoemde) minst kwetsbare periode. Dit doet u onder andere door het maken van gaten in de spouwmuur. Zodanig dat in de spouwmuur een tochtstroom wordt gecreëerd waardoor het microklimaat wordt verstoord en vleermuizen de gelegenheid krijgen uit zichzelf te vertrekken.
7. Het ongeschikt maken voert u uit tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en temperatuur van minimaal 10°C).
8. Maximaal een week voor aanvang van de sloopwerkzaamheden dient middels een controlebezoek/uitvliegcheck door een ecologische deskundige te worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuizen meer in de slopen bebouwing aanwezig zijn. Indien toch vleermuizen aangetroffen worden dienen extra maatregelen te worden genomen. Een ecologisch deskundige geeft de start van de sloop vrij.
9. Op 24 juli 2019 heeft u acht tijdelijke vleermuisverblijfplaatsen (type VK WS 03 van Vivara Pro) geplaatst aan de zuidwestgevel van twee galerijflats direct ten oosten van het projectgebied (zie afbeelding 10.1.1 van het projectplan in bijlage 3).
10. De tijdelijke vleermuiskasten mogen in een minst kwetsbare periode verwijderd worden, nadat de nieuwbouw voorzien is van minimaal acht permanente inbouwkasten (zoals omschreven in voorschrift 11) en deze minimaal zes maanden beschikbaar zijn. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten stelt een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis vast of de kasten niet worden bewoond. Indien de kasten in gebruik zijn, mogen de kasten niet worden verwijderd.
11. In de nieuwbouw⁸ realiseert u ten minste acht nieuw permanente verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen zijn van het type Vivara IB VL 01 of een vergelijkbaar type. U zorgt ervoor dat de permanente voorzieningen qua locatie voldoen aan de randvoorwaarden voor alternatieve verblijfplaatsen uit het kennisdocument voor de gewone dwergvleermuis⁹. In het logboek beschrijft u de definitieve locatie en het toegepaste type verblijfplaatsen.

Overige soorten

12. Naast de bebouwing wordt ook groen (met name) struiken verwijderd. Voorafgaand hieraan controleert u deze struiken op de aanwezigheid van egels. Mocht u onverhoopt een egel aantreffen dan dient u hiervoor, in overleg met bevoegd gezag, een aanvullende ontheffingsaanvraag voor de egel in.

Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren, rapportage van controles, afweging als voor een ander type voorziening wordt gekozen, afweging voor locaties van de voorzieningen, wijze van ongeschikt maken, oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

---

⁸ Op de locatie van het huidige waterschapsgebouw en/of in nieuwbouw ten noordwesten of ten oosten van deze locatie, zie ook afbeelding 10.2.1 van het projectplan in bijlage 3.

⁹ BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht. De betreffende randvoorwaarden staan beschreven op pagina 29 tot en met 31.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
A2.1	Overeenstemming andere provincie	7
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	7
A2.3	Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	7
A3.1	Wettelijke regels	7
A3.2	Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
B1.2	Doel van het project	8
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
B1.4	Periode	8
B1.5	Onderliggende documenten	8
B1.6	Aanvullende gegevens	8
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	8
C1	Inhoudelijke beoordeling	8
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	8
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	9
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	9
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	10
C1.5	Wettelijk belang van het project	10
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	10
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	10
D	Slotconclusie	10

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenoemde activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hardenberg

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Op het terrein van Karel Doormanlaan 64 in Hardenberg bevindt zich een voormalig waterschapsgebouw (kantoor). De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de sloop van dit gebouw, het verwijderen van het aanwezige groen (struiken) en de realisatie van maximaal vier nieuwe woningen (zie ook paragraaf 2.2 van het projectplan in bijlage 3).

De sloop staat gepland voor begin 2020 en de bouw van de nieuwe woningen voor september 2020.

B1.2 Doel van het project

Het doel van het project is de realisatie van duurzame, energiezuinige woningen zonder gasaansluiting.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor gewone dwergvleermuis van het verbod om deze (opzettelijk) te verstoren¹⁵ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁶.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 december 2019 tot en met 1 december 2023.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Haan, de L.J. (2020). Projectplan Wet natuurbescherming Gewone dwergvleermuis; Karel Doormanlaan Hardenberg. Projectcode TSG00219, Definitief V2, 10-01-2020. DAGnl en GRAS Advies, Almelo.
- Haan, de L.J. (2020). Rapportage aanvullend onderzoek vleermuizen en egel Wet natuurbescherming; Karel Doormanlaan Hardenberg. Projectcode: TSG00219. Definitief V2, 10-01-2020. DAGnl en GRAS Advies, Almelo.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 20 december 2019 ontvangen. Op 12 december 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 januari 2020¹⁷ ontvangen.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Projectplan Wet natuurbescherming gewone dwergvleermuis'¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁷ EDO-kenmerk 2020/0014365

¹⁸ Hoofdstuk 5 pagina 8

- Een verkennend flora en fauna onderzoek;
- Aanvullend onderzoek naar vleermuizen.

Tijdens het onderzoek zijn in het projectgebied van de gewone dwergvleermuis twee zomerverblijfplaatsen (van maximaal vijf exemplaren) aangetroffen (zie afbeelding 6.1.1 van het projectplan in bijlage 3). Mogelijk worden beide zomerverblijfplaatsen ook door enkele exemplaren van gewone dwergvleermuis als winterverblijfplaats gebruikt.

Daarnaast is veel activiteit van de gewone dwergvleermuis waargenomen bij de sporthal 'De Meet' direct ten zuidoosten van het projectgebied. Het is aannemelijk dat dit pand ook in gebruik is als verblijfplaats door gewone dwergvleermuizen.

Andere type vleermuisverblijfplaatsen en andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen en/of te verwachten.

De onderzoeken zijn conform de vigerende onderzoeksprotocollen en kennisdocumenten en in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zodat de te verwachten soorten waargenomen konden worden.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden twee zomerverblijfplaatsen (en mogelijk winterverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis vernield. De ecologische functionaliteit wordt gewaarborgd door het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen, zowel tijdelijke als permanente. De vervangende verblijfplaatsen zijn een seizoen eerder beschikbaar dan het moment waarop de sloop wordt uitgevoerd. Het ongeschikt maken van het gebouw wordt uitgevoerd in een minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁹, zijn nagenoeg voldoende (zie laatste opsommingstekens hieronder). Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Ongeschikt maken van het gebouw voor de gewone dwergvleermuis, in een minst kwetsbare periode van de aangetroffen verblijfplaatsen van deze soort;
- Aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis;
- Inmetelen van permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in nieuwbouw;
- Controle van groenstructuren voorafgaand aan het verwijderen hiervan (met het oog op de potentiële aanwezigheid van egel, hebben wij dit voorschrift opgenomen).

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als 'gunstig' (Broekmeyer *et al.* 2015²⁰). De lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is niet in het geding. De in het projectgebied aanwezige gewone dwergvleermuizen maken onderdeel uit van een grotere populatie. Zo zijn van deze soort in de directe omgeving van het projectgebied ook verblijfplaatsen aangetroffen en maakt deze soort gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen. Verder is het verlies van de verblijfplaatsen van tijdelijke aard. Na het realiseren van de nieuwbouw zijn weer geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Tevens zijn tijdelijke vervangende voorzieningen gerealiseerd. Daarnaast worden diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de gewone dwergvleermuis geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

Door het project zal geen afbreuk van de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis plaatsvinden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van het waterschapsgebouw aan de Karel Doormanlaan 64 in Hardenberg leiden tot het vernielen van twee zomerverblijfplaatsen (tevens potentiële winterverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen²¹. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

¹⁹ Projectplan hoofdstuk 10 pagina 12 tot en met 14

²⁰ Broekmeyer M.E.A., M.H.C. van Adrichem, R. Pouwels en R. Jochem (2015). *Soortmanagementplannen en de Habitatrichtlijn; Ruimtelijke onderbouwing duurzaamheid populaties Gewone dwergvleermuis*. Wageningen. Alterra-rapport 2608. Alterra Wageningen UR (University & Research centre).

²¹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om dieren opzettelijk te verstoren. Bij het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het opzettelijk verstoren van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Er zijn geen bevredigende alternatieve oplossingen voor dit project. Sloop van een gebouw die niet in gebruik is, is noodzakelijk om verpaupering, vandalisme en sociale onveiligheid tegen te gaan. Herbestemming van het gebouw vraagt disproportionele investeringen, resulteert niet in de gewenste verduurzaming en is derhalve geen realistisch alternatief. Een gedeeltelijke sloop en nieuwbouw met behoud van de aanwezige vleermuisverblijven is om die redenen geen bevredigend alternatief.

Een alternatieve werkwijze is eveneens niet aan de orde. Voor de gewone dwergvleermuis worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. De planning is aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor de gewone dwergvleermuis. De werkzaamheden vinden plaats in een ecologisch gunstige periode.

Wij zijn van oordeel dat bovenstaande onderbouwing voldoende is om te kunnen concluderen dat er voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (gewone dwergvleermuis, Habitatrichtlijn). Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals beschreven in de aanvraag en hieronder weergegeven, voldoende is aangetoond.

Het projectgebied en omliggende terreinen zijn door de gemeente Hardenberg aangewezen voor woningbouw om te voldoen aan de groeiende vraag naar woningen in Hardenberg. Hierbij wordt nadrukkelijk gestreefd naar realisatie van duurzame, energiezuinige woningen zonder gasaansluiting. Het huidige waterschapsgebouw is gasgestookt en slecht geïsoleerd. De beoogde nieuwbouw is aanzienlijk duurzamer dan het huidige gebouw en zal geen gasaansluiting krijgen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de verduurzamingsopgave van de gemeente Hardenberg. Daarnaast staat het gebouw sinds meer dan een jaar vrijwel geheel leeg. Slechts incidenteel worden enkele ruimtes gebruikt. Dit gebruik eindigt begin 2020. Bij voortduren van de huidige situatie waarin de gebouwen leegstaan en niet onderhouden worden, is er grote kans op verloedering en verpaupering van het projectgebied en aantasting van de sociale veiligheid. Gelet op de ligging van het gebouw en het slechte zicht op meerdere gevels vanaf de openbare weg, is de kans op vernieling en/of brandstichting reëel.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

---

²² Art. 1.10, derde lid Wnb

²³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – PROJECTPLAN